

POVJERENJE JAVNOSTI U HRVATSKU VOJSKU

PRETHODNO PRIOPĆENJE / PRELIMINARY COMMUNICATION

UDK: 355.3(497.5)

JEL: H56 ; Z19

Autori/Authors:

DORIS PERUČIĆ
REDOVITA PROFESORICA
EDWARD BERNAYS UNIVERSITY COLLEGE
RATKAJEV PROLAZ 8, ZAGREB
doris.perucic@bernays.hr

MARIJA RUŽIĆ
EDWARD BERNAYS UNIVERSITY COLLEGE
RATKAJEV PROLAZ 8, ZAGREB
marija.ruzicmarija@gmail.com

SAŽETAK¹

Povjerenje u nacionalne institucije jedan je od ključnih elemenata u djelovanju institucija Republike Hrvatske. Hrvatska vojska kao institucija jamac je sigurnosti Republike Hrvatske i svih građana i uživa povjerenje javnosti od osnutka, kada je pokazala snagu i odlučnost u Domovinskom ratu, i u mirnodopskim uvjetima. U radu se istražuje razina povjerenja hrvatskih građana u vojsku u odnosu na druge institucije i ispituje se povezanost povjerenja i razumijevanja sustava i zadovoljstva građana djelovanjem Oružanih snaga Republike Hrvatske. Rad se temelji na istraživanju provedenom u lipnju 2020. godine na uzorku od 884 ispitanika. Nalazi ukazuju da je Hrvatska vojska u vrhu institucija kojoj hrvatska javnost vjeruje i da informiranost i zadovoljstvo djelovanjem OSRH doprinosi izgradnji povjerenja.

KLJUČNE RIJEČI: povjerenje, javnost, institucije Republike Hrvatske, Hrvatska vojska

1. UVOD

Prema Nikodemu i Črpiću (2011, str. 1) razina povjerenja koju građani iskazuju u osnovne institucije i organizacije društva jedan je od ključnih sociokulturnih potencijala svakog društva. Razina povjerenja građana u institucije očituje se u razumijevaju institucija, dok se kvaliteta institucije procjenjuje kroz nekoliko različitih elemenata među kojima su čestitost, solidarnost, otvorenost, pouzdanost, sposobnost, integritet i razina kompetencija. Navedeni čimbenici podižu kvalitetu institucije, razinu povjerenja i razvijaju građansku prihvaćenost dajući moć određenoj instituciji.

Svaka institucija obvezna je graditi povjerenje građana kako ne bi došlo do disfunkcije institucije. Institucije moraju odavati sliku iskrenosti, znanja, vještina, djelovanja u skladu s određenim standardima, ravnomjernog postupanja prema svim društvenim interesima, pružanja brige za dobrobit građana (Musa, 2017, str. 49). Institucije kroz različite pristupe nastoje stvoriti pozitivnu percepciju te razviti i očuvati povjerenje. Franc, Maglić i Sučić (2020, str. 394) ukazuju da, prema teorijskim očekivanjima, o percipiranoj učinkovitosti i djelotvornosti institucija ovisi povjerenje građana u institucije.

Dosadašnja istraživanja ukazuju da Hrvatska vojska uživa povjerenje građana. Temeljne zadaće Hrvatske vojske su: Obrana Republike Hrvatske i saveznika, Doprinos međunarodnoj sigurnosti i Potpora civilnim institucijama (Dugoročan plan razvoja OSRH Republike Hrvatske za razdoblje od 2015 do 2024, str. 11). Ministarstvo obrane komunicira s javnosti i pruža informacije o ciljevima i zadaćama koji su prihvaćeni u strateškim dokumentima, o aktivnostima OSRH u ratnim i mirnodopskim uvjetima, planovima, međunarodnoj strategiji, djelatnoj vojnoj službi, dobrovoljnom vojnom osposobljavanju itd. Cilj aktivnosti odnosa s javnošću je održavanje pozitivne percepcije javnosti o aktivnostima Ministarstva obrane i Hrvatske vojske (Godišnje izvješće o obrani za 2020, 2021, str. 115). U cilju povećanja sigurnosti, stvaranja veza između građana i vojske, pružanja potpora lokalnoj zajednici, promoviranja vojne službe i vrijednosti Domovinskog rata postrojbe Hrvatske vojske vraćene su u gradove.

Ispitivanje stavova i povjerenja domaće i međunarodne javnosti prema nacionalnim institucijama često su predmet istraživanja i interesa stručnjaka i znanstvenika. Manji broj autora bavi se istraživanjem slijedećih dimenzija: povjerenja u institucije i zadovoljstva načinom funkcioniranja i djelovanja institucija. Polazeći od tog pristupa u radu se ispituje doprinosi li razumijevanje sustava i zadovoljstvo djelovanjem OSRH povjerenju javnosti u Hrvatsku vojsku kao instituciju.

¹ Rad je nastao u sklopu istraživanja za potrebe izrade diplomskog rada studentice Marije Ružić na diplomskom stručnom studiju Upravljanje odnosima s javnošću, obranjenog 30. rujna 2021.

2. PRETHODNA ISTRAŽIVANJA

U Hrvatskoj se povjerenje u institucije prati kontinuirano. Mnogi autori bave se analizom povjerenja u institucije države. Primjerice Franc, Sučić i Maglić (2020, 386-400) na temelju podataka iz EIV-a analiziraju odražavaju li se povjerenje i zadovoljstvo građana funkcioniranjem političkog sustava na glasanje i sklonost prosvjednom sudjelovanju. Balaban i Rimac (1998, str. 665-672) analiziraju povjerenje u sljedeće hrvatske institucije: državne ustanove, Crkvu, medije, sindikate, nove pokrete i neke međunarodne organizacije. Trzun (2012, str. 38-44) na osnovu istraživanja objavljenih u sklopu projekta „Hrvatska vojska – hrvatsko društvo“ analizira sliku Hrvatske vojske u domaćoj javnosti, i mogućnosti promjene te slike kako bi se vojska približila javnosti. Matika (2009, str. 357-365) istražuje razinu potpore hrvatskih građana i časnika Hrvatske vojske u sudjelovanju OSRH u međunarodnim vojnim misijama.

Provedena su brojna istraživanja, u nacionalnim i međunarodnim okvirima, (ne)povjerenja javnosti u institucije. Dosadašnji nalazi ukazuju da relativno najviše povjerenja građani imaju u Hrvatsku vojsku, obrazovni sustav, crkvu i policiju, a najmanje u političke stranke.

Ispitivanja povjerenja građana u institucije u Hrvatskoj iz 1997. godine ukazuju da uz Crkvu, koja je prema mišljenju ispitanika najuglednija institucija, veoma veliko povjerenje građana uživaju vojska, škola i policija (Balaban & Rimac, 1998, str. 671). Rezultati istraživanja Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar iz 2008. godine ukazuju da hrvatska javnost ima uglavnom pozitivan stav prema Hrvatskoj vojsci i visoko povjerenje u domaće oružane snage (66,8%), da vojska dijeli drugo mjesto s crkvom, te da najviše povjerenja javnost ima u obrazovni sustav. Slijede institucija Predsjednika RH i policija (Trzun, 2012, str. 44).

Prema istraživanju Pilarovog barometra hrvatskog društva provedenom u proljeće 2016. godine, vojska uživa najveće povjerenje građana, a slijede školstvo i zdravstvo. Najmanje povjerenja javnost ima u političke stranke, Hrvatski sabor i Vladu RH (Pilarov barometar hrvatskog društva, 2016). Da OSRH uživaju najviše institucionalnog povjerenja potvrdili su i nalazi istraživanja koje je proveo Katolički bogoslovni fakultet 2017./2018. godine u sklopu međunarodnog istraživanja sustava vrijednosti i percepcije i primjene vrijednosnih orijentacija pod nazivom European Values Study (EVS). Rezultati za 2018. godinu pokazuju da 61% hrvatskih građana ima povjerenje u vojsku, 51% u odgojno-obrazovni sustav, 46% u policiju, 38% u crkvu, a na samom dnu ljestvice su političke stranke s 4% (Domitrović, Ivanešić & Žagmešter, 2020, str. 95).

Ispitivanje javnog mnijenja u članicama EU-a u jesen 2018. godine (Standardi Eurobarometar) pokazalo je da Hrvati (63%) i Europljani (73%) imaju veliko povjerenje u vojsku i da policija uživa veće povjerenje građana na razini EU28 nego u Hrvatskoj. Javnoj upravi vjeruje polovica Europljana, a svega 27% Hrvata. Nepovjerenje u političke stranke prisutno je u Hrvatskoj i članicama EU-a (Nacionalni izvještaj „Javno mnijenje u Europskoj uniji, 2018).

Mladi u Hrvatskoj, prema dosadašnjim istraživanjima, iskazuju više institucionalnog nepovjerenja. Trzun (2012, str. 43) je analizom stavova javnosti spram Hrvatske vojske utvrdio da su ispitanici stariji od pedeset godina skloniji pozitivnom pogledu na OSRH i da u većoj mjeri iskazuju povjerenje vojsci (75,9%) u odnosu na ispitanike mlađe od trideset godina (60,4%). Empirijsko istraživanje stavova mladih u Hrvatskoj u sklopu projekta FES Youth Studies Southeast Europe 2018 ukazuje da većinsko povjerenje mladih ne uživa nijedna institucija i da ispitanici najviše vjeruju vojsci i policiji (48% ima povjerenje u Hrvatsku vojsku, a 41% u policiju). Religijske institucije i volonterski pokreti uživaju povjerenje oko 30% mladih, dok najmanje povjerenja uživaju političke stranke, Hrvatski sabor, Vlada i lokalna vlast (uz pravosuđe) (Gvozdrenović, Ilišin, Adamović, Potočnik, Baketa & Kovačić, 2019, str. 49). Prema Franc i Međugorac (2015, str. 60) pokazatelji niskog povjerenja mladih u političke institucije posljedica su ponajprije nezadovoljavajućeg rada institucija u Hrvatskoj.

3. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Ispitivanja stavova javnosti ukazuju kako uglavnom prevladava pozitivan stav prema Hrvatskoj vojsci koja visoku razinu povjerenja zadržava već godinama. U radu se istražuje uživa li Hrvatska vojska povjerenje građana u 2020. godini i kakav je stupanj povjerenja u Hrvatsku vojsku u odnosu na druge nacionalne institucije. Jedan od ključnih ciljeva rada je ispitati povezanost povjerenja hrvatskih građana u OSRH i razumijevanja sustava i zadovoljstva djelovanjem OSRH.

Slijedom navedenog postavljene su sljedeće hipoteze:

H1: Razina povjerenja u Hrvatsku vojsku veća je nego u druge institucije Hrvatske države.

H2: Informiranost i razumijevanje sustava i zadovoljstvo djelovanjem OSRH doprinosi povjerenju građana u Hrvatsku vojsku .

Provedeno je empirijsko istraživanje, metodom ispitivanja, a podaci su prikupljeni korištenjem *online* anketnog upitnika. Anketni upitnik distribuiran je putem društvenih mreža Facebook i Instagram. Osnovni skup ispitanika sačinjavaju građani Republike Hrvatske. Upitnik sadrži ukupno 17 pitanja i sastoji se od sljedećih skupina pitanja: prva skupina odnosi se na demografske podatke, druga skupina na povjerenje u institucije gdje su ispitanici na Likertovoj ljestvici izrazili svoje stavove (1 – potpuno nepovjerenje; 5 – potpuno povjerenje), dok se treća skupina odnosi na razumijevanje i zadovoljstvo djelovanjem OSRH, gdje su ispitanici također na Likertovoj ljestvici izrazili svoje stavove (1 – iznimno loše; 5 – iznimno dobro). Podatci su se prikupljali u razdoblju od 10. lipnja do 25. lipnja 2020. godine. U obradi je korištena deskriptivna statistika.

Anketnom upitniku pristupilo je 884 ispitanika, od kojih je 62,9% muškaraca, a 37,1% žena. Najzastupljeniji su ispitanici u dobi od 21 do 40 godina (66,1%). Slijede ispitanici u dobnoj skupini od 41 do 60 godina (24,2%), zatim u dobi od 15 do 20 godina (8,6%), dok svega 1,2% čine ispitanici od 61 do 90 godina.

4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Nalazi istraživanja upućuju da je Hrvatska vojska na prvom mjestu državnih institucija kojima domaća javnost vjeruje. Čak 76,3% ispitanika ima „potpuno povjerenje“ i „povjerenje“ u Hrvatsku vojsku. Na drugom mjestu je policija prema kojoj 57,0% građana gaji povjerenje, a treće mjesto dijele crkva i obrazovni sustav.

Institucije kojima građani izražavaju „potpuno nepovjerenje“ i „nepovjerenje“ su političke stranke (76,8%) pravosudni sustav (64,5%), Hrvatski sabor (64,7%) i institucija Predsjednika RH (63,6%).

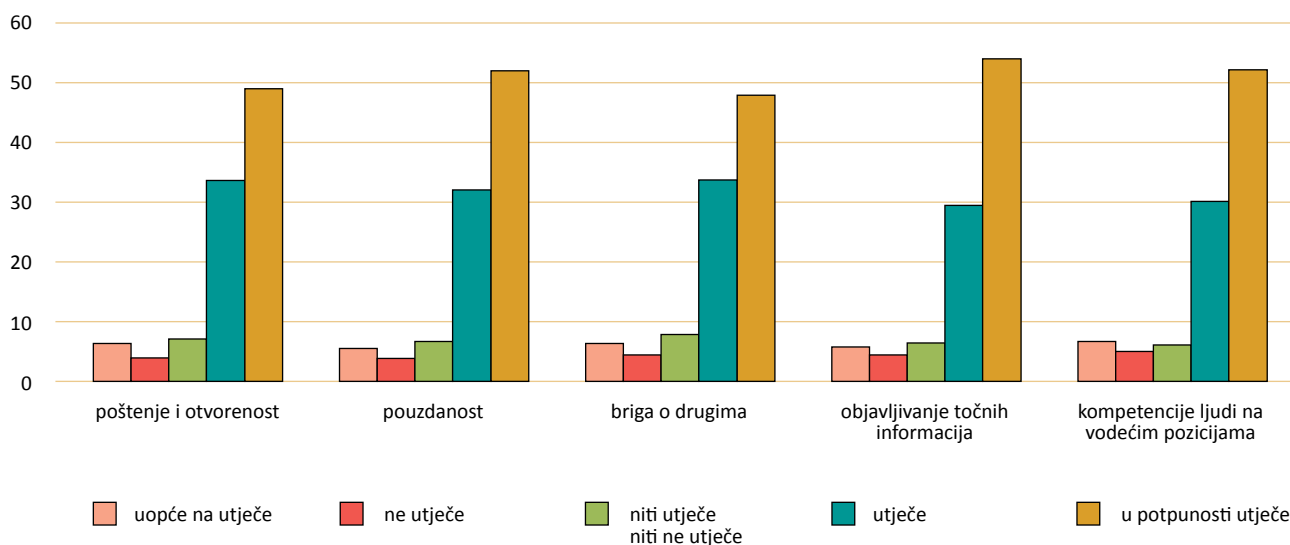
Tablica 1. Razina povjerenja u OSRH u odnosu na druge državne institucije (%)

	Potpuno povjerenje	Povjerenje	Niti ima niti nema povjerenje	Nepovjerenje	Potpuno nepovjerenje
Hrvatski sabor	1,24	10,75	23,30	32,47	32,24
Predsjednik RH	1,13	11,43	23,87	24,89	38,69
Vlada RH	3,17	16,86	22,29	29,53	28,17
Crkva	12,22	23,42	23,30	14,25	26,81
Vojska	43,67	32,58	13,69	3,96	6,11
Policija	19,68	37,33	22,96	11,08	8,94
Sindikati	1,58	11,20	34,62	26,81	25,79
Nevladine udruge	1,70	10,41	33,15	22,63	32,13
Političke stranke	0,23	2,83	20,14	33,48	43,33
Sudstvo (pravosudni sustav)	0,57	9,96	25,00	28,05	36,43
Školstvo (obrazovni sustav)	5,09	30,66	36,09	16,52	11,65

Izvor: Autori prema rezultatima istraživanja

Razina povjerenja značajno je povezana s kvalitetom institucije koja se procjenjuje na temelju više elemenata. Elementi koje javnost cijeni i koji utječu na povjerenje u državne institucije oslikavaju stanje u Hrvatskoj.

Više od 4/5 ispitanika smatra da pouzdanost „u potpunosti utječe“ i „utječe“ na stupanj povjerenja u institucije, tek s gotovo neznatnom razlikom slijedi objavljivanje točnih informacija, poštenje i otvorenost, razina kompetencija ljudi na vodećim pozicijama i solidarnost/briga o drugima. Zanimljivo je da više od polovice ispitanika smatra kako su elementi na kojima se gradi „potpuno povjerenje“ u institucije: objavljivanje točnih informacija (53,96), sposobnost ljudi na vodećim pozicijama (52,15%) i pouzdanost (51,92%), dok nešto manje od polovice navodi brigu o drugima (47,85%) te čestitost i otvorenost (48,98%).

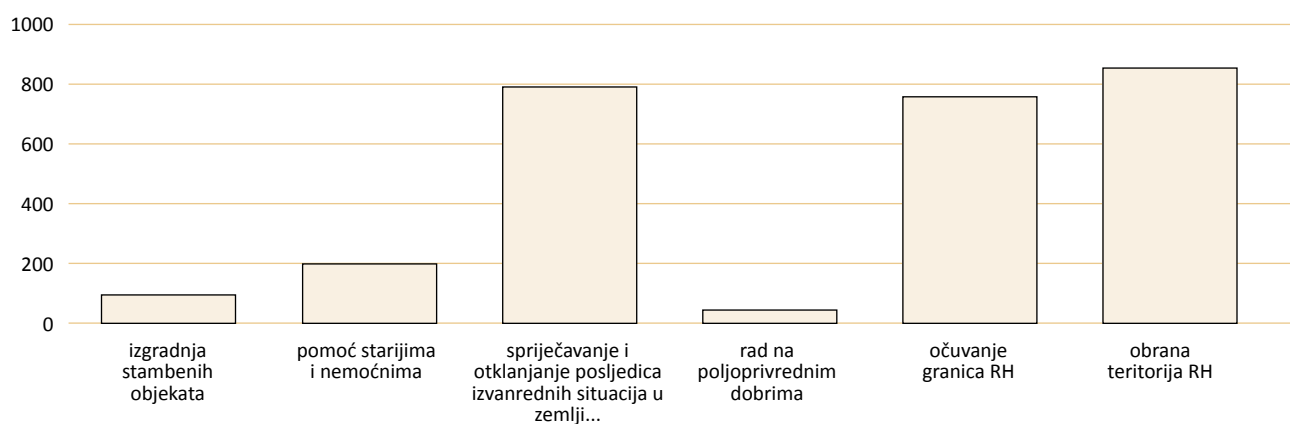
Grafikon 1. Čimbenici koji utječu na povjerenje u institucije

Izvor: Autori prema rezultatima istraživanja

Izraženije povjerenje OSRH u odnosu na druge institucije povezano je s informiranošću, razumijevanjem i zadovoljstvom funkcioniranjem i djelovanjem OSRH.

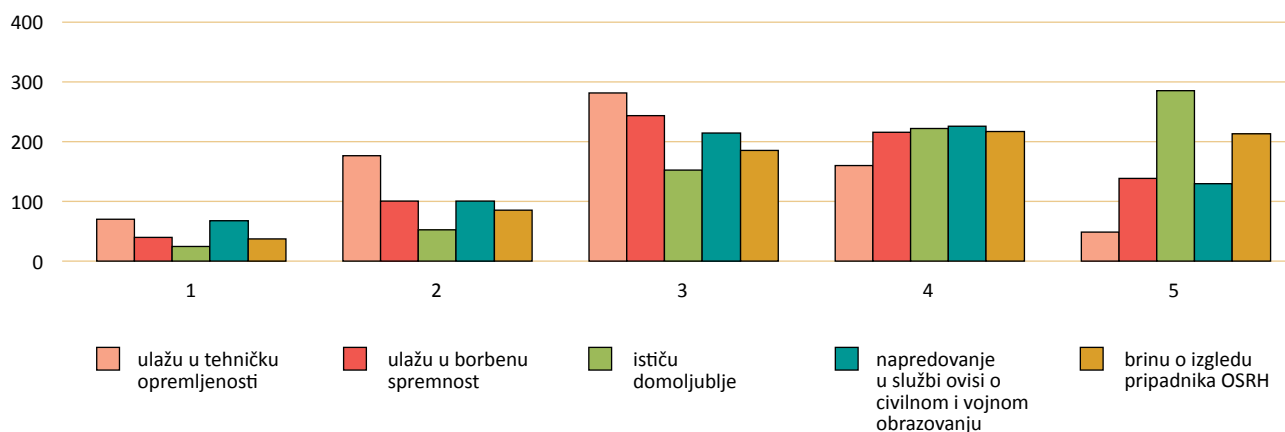
Kada je riječ o informiranosti, rezultati ukazuju na to da su gotovo svi ispitanici (92,9%) upoznati s ustrojem OSRH i s činjenicom da se Hrvatska vojska oprema proizvodima domaće proizvodnje (81,7%), dok više od polovice ispitanika zna da su OSRH članica UN-a, NATO-a i EU-a (57,6%), da kao članovi UN-a sudjeluju kao mirotvorci (56,6%), da Hrvatska vojska zapošljava vrhunske sportaše kao ugovorne pričuvnike (53,2%), a 48,1% upoznato je s postupkom pristupanja u djelatnu vojnu službu.

Veliku potporu građani očekuju od angažiranja Hrvatske vojske u tradicionalnim i netradicionalnim zadaćama. Više od 70% ispitanika daje podršku vraćaju Hrvatske vojske u gradove. Većina ispitanika smatra da je uloga OSRH izuzetno važna u obrani teritorija RH (95,9%), očuvanju granica (85,4%) i pružanja pomoći civilnim institucijama i građanima prilikom sprječavanja i otklanjanja posljedica izvanrednih situacija u zemlji do kojih dolazi uslijed različitih prirodnih i tehničkih nesreća (88,8%).

Grafikon 2. Potpore aktivnostima Oružanih snaga Republike Hrvatske

Izvor: Autori prema rezultatima istraživanja

Većina građana zadovoljna je djelovanjem OSRH. Više od 2/3 ispitanika (68,56%) smatra da dobro i iznimno dobro OSRH ističu domoljublje/nacionalni identitet, a 58,03% da vode brigu o izgledu svojih pripadnika. Gotovo polovica ispitanika ocjenjuje s odličnom i vrlo dobrom ocjenom napredovanje u službi, ovisno o civilnom ili vojnom obrazovanju, (48,1%) i ulaganje u borbenu spremnost (47,96). Iako je gotovo trećina ispitanika zadovoljna ulaganjem u tehničku opremljenost, podjednak udio iskazuje nezadovoljstvo vezano uz ovo pitanje.

Grafikon 3. Ocjena djelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske (1 – iznimno loše do 5 –iznimno dobro)

Izvor: Autori prema rezultatima istraživanja

Zanimljivo je da otprilike trećina ispitanika nema jasno formiran stav vezano za ulaganja OSRH u tehničku opremljenost i borbenu spremnost, i da gotovo 30% ispitanika iskazuje neodređenost u vezi s ulogom obrazovanja u napredovanju u vojnoj službi.

5. ZAKLJUČAK

Ispitivanje povjerenja hrvatske javnosti u institucije tijekom pandemije COVID-19 pokazalo je da najviše institucionalnog povjerenja uživa Hrvatska vojska, slijedi policija, crkva i obrazovni sustav dok nisko povjerenje građani imaju u političke stranke, pravosudni sustav, Hrvatski sabor, Vladu i instituciju Predsjednika RH. Rezultati se nadovezuju na prethodna istraživanja koja su pokazala slične nalaze. Povjerenju građana u Hrvatsku vojsku doprinijela je visoka razina razumijevanja sustava i informiranosti javnosti o zadaćama i aktivnostima OSRH. Veće povjerenje u OSRH kao instituciju praćeno je zadovoljstvom funkcioniranjem i djelovanjem hrvatske vojske.

Većina građana zadovoljna je funkcioniranjem Hrvatske vojske, upoznata je s djelovanjem vojske, daje potporu i očekuje angažiranje vojske u tradicionalnim i netradicionalnim zadaćama. Angažiranjem Hrvatske vojske u tradicionalnim zadaćama i u potpori/pomoći civilnim institucijama u kriznim i izvanrednim stanjima potvrđena je njezina funkcionalnost kao ključne institucije koja osigurava stabilnost Republike Hrvatske i učinkovito odgovara na sve izazove.

Međutim, indikativno je da gotovo 1/3 ispitanika nema stav o djelotvornosti Hrvatske vojske, što ukazuje na potrebu bolje, jasne i kontinuirane komunikacije s javnošću. Rezultati istraživanja mogu poslužiti svima koji sudjeluju u komunikaciji s javnošću i kreiranju pozitivne percepcije Hrvatske vojske kao učinkovite vojne organizacije.

Ispitivanje povjerenja javnosti u Hrvatsku vojsku provedeno je u 2020. godini koja je obilježena pandemijom bolesti COVID-19 i potresima u Zagrebu i okolici. Prema nalazima Reeskens i ost. (2021) vrijednosti i mišljenja javnosti najvećim dijelom reagiraju na krizu COVID-19, što potvrđuju istraživanja i drugih autora (Esaiasson, Sohlberg, Ghersetti & Johansson, 2021; Roccato, Colloca, Cavazza & Russo, 2021; Wright, Burton, McKinlay, Steptoe & Fancourt, 2021; Catur, Nurhandi & Dwi, 2020; Reeskens, Muis, Sieben, Vandecasteele, Luijckx & Halman, 2021; Guglielmi, Dotti Sani, Molteni, Biolcati, Chiesi, Ladini, Maraffi, Pedrazzani & Vezzoni, 2020). Stoga bi trebalo provesti istraživanje povjerenja u institucije, posebice u hrvatske oružane snage po završetku pandemije COVID-19. Buduća istraživanja trebala bi obuhvatiti različite segmente populacije i analizirati njihovo (ne)povjerenje u Hrvatsku vojsku, kao i utjecaj čimbenika koji doprinose izgradnji povjerenja u OSRH kao institucije.

LITERATURA

- Balaban, S. & Rimac, I. (1998) Povjerenje u institucije u Hrvatskoj. *Bogoslovska smotra*, 68(4), 663-672.
- Catur, S., Nurhandi, N. & Dwi, A. I. (2020) Public Opinion on Lockdown (PSBB) Policy in Overcoming COVID-19 Pandemic in Indonesia: Analysis Based on Big Data Twitter. *Asian Journal for Public Opinion Research*, 8(3), 393-406. DOI: <https://doi.org/10.15206/ajpor.2020.8.3.393>
- Domitrović A., Ivanešić, D. & Žagmešter, M. (2020) Vrednote u Hrvatskoj i Hrvatska kao vrednota. *Acta Iadertina*, 17(1), 83-100. DOI: <https://doi.org/10.15291/ai.3080>
- Esaiasson, P., Sohlberg, J., Gherseti, M. & Johansson, B. (2021) How the coronavirus crisis affects citizen trust in institutions and in unknown others: Evidence from 'the Swedish experiment'. *European Journal of Political Research*, 60(3), 748-760. DOI: <https://doi.org/10.1111/1475-6765.12419>
- Franc, R., Maglić, M. & Sučić, I. (2020) Političko (ne) povjerenje kao odrednica glasanja i sklonosti protestnim oblicima političkog sudjelovanja. *Revija za sociologiju*, 50(3), 381-406. DOI: <https://doi.org/10.5613/rzs.50.3.3>
- Franc, R. & Međugorac, V. (2015) Mladi i (ne)povjerenje u institucije: moguće odrednice i posljedice. U: Ilišin, V., Gvozdanović, A., Potočnik, D. (ured.) *Demokratski potencijali mladih u Hrvatskoj*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu i Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Zagreb, 47-64.
- Guglielmi, S., Dotti Sani, G. M., Molteni, F., Biolcati, F., Chiesi, A. M., Ladini, R., Maraffi, M., Pedrazzani, A. & Vezzoni, C. (2020) Public acceptability of containment measures during the COVID-19 pandemic in Italy: how institutional confidence and specific political support matter. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 40(9/10), 1069-1085. DOI: <https://doi.org/10.1108/IJSSP-07-2020-0342>
- Gvozdanović, A., Ilišin, V., Adamović, M., Potočnik, D., Baketa, N. & Kovačić, M. (2019) Istraživanje mladih u Hrvatskoj 2018/2019. Friedrich-Ebert-Stiftung, Zagreb.
- Dugoročan plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske za razdoblje od 2015 do 2024. godine. N.N. (2014), br.151.
- Matika, D. (2009) Sudjelovanje OSRH u međunarodnim vojnim misijama – stajališta hrvatske javnosti i časnika OSRH. *Društvena istraživanja: časopis za opća društvena pitanja*, 18(3), 355-369.
- Ministarstvo obrane (2021) Godišnje izvješće o obrani za 2020. (Pristupljeno 3. svibnja, 2021) <https://www.morh.hr/godisnje-izvjescje-za-2020-godinu/>
- Musa, A. (2017). Informacije za građane: transparentnom i otvorenom javnom upravom prema boljem upravljanju i povjerenju građana. U: Koprić, I., Musa, A. & Giljević, T. (ur.) *Građani, javna uprava i lokalna samouprava: povjerenje, suradnja, potpora*. Institut za javnu upravu, Zagreb, 29-72.
- Nacionalni izvještaj Javno mnijenje u Europskoj uniji, Hrvatska, jesen 2018. Standardni Eurobarometar 90, (Pristupljeno 18. srpnja, 2021) https://ec.europa.eu/croatia/sites/default/files/docs/eb90_nat_hr_hr_0.pdf
- Nikodem, K. & Črpić, G. (2011) Povjerenje u institucije u Hrvatskoj i Europi, s posebnim naglaskom na EU. U: Nacionalni kongres Hrvatskog sociološkog društva Sociologija i promjena-izazovi budućnosti, Zagreb, 7-8. travnja, 1-6. Dostupno na: http://hsd.hr/wp-content/uploads/sites/598/2017/02/nikodem_krunoslav-crpic_gordan.pdf (Lipanj 25, 2021)
- Pilarev barometar hrvatskog društva 2016. (Pristupljeno 14. lipnja, 2021) <http://barometar.pilar.hr/rezultati-2016/povjerenje-u-institucije.html>
- Reeskens, T., Muis, Q., Sieben, I., Vandecasteele, L., Luijckx, R. & Halman, L. (2021) Stability or change of public opinion and values during the coronavirus crisis? Exploring Dutch longitudinal panel data. *European Societies*, 23(1), 153-171. DOI: <https://doi.org/10.1080/14616696.2020.1821075>
- Roccatò, M., Colloca, P., Cavazza, N. & Russo, S. (2021) Coping with the COVID-19 pandemic through institutional trust: Rally effects, compensatory control, and emotions. *Social Science Quarterly*, 102(5), 2360-2367. DOI: <https://doi.org/10.1111/ssqu.13002>
- Trzun, Z. (2012) Kriza povjerenja u institucije: istraživanje povjerenja u vojsku. *Polemos*, 15(29), 33-54.
- Wright, L., Burton, A., McKinlay, A., Steptoe, A. & Fancourt, D. (2021) Public Opinion about the UK Government during COVID-19 and Implications for Public Health: A Topic Modelling Analysis of Open-Ended Survey Response Data. *MedRxiv*. DOI: <https://doi.org/10.1101/2021.03.24.21254094>

PUBLIC TRUST IN CROATIAN ARMY

ABSTRACT

Public trust in national institutions is one of the key elements in the institutional operation of the Republic of Croatia. The Croatian Army as an institution is the provider of the security of the Republic of Croatia and all its citizens and has enjoyed the public trust since its founding, when it showed strength and determination during the Homeland War as well as in peacetime. The paper investigates the level of trust of Croatian citizens in the army in relation to other institutions and analyses the relation between the trust and the understanding of the system and citizens' satisfaction with the activities of the Armed Forces of the Republic of Croatia. The paper is based on a survey conducted in June 2020 on a sample of 884 respondents. The findings indicate that the Croatian Army is one of the institutions that Croatian public trusts the most and that awareness and satisfaction with the activities of the Armed Forces of the Republic of Croatia contributes to building of public trust.

KEY WORDS: trust, public, institutions of the Republic of Croatia, Croatian Army